

Portsan Sanomat

2/2016

PORTSAN SANOMAT

Julkaisija: Ports ry
Painos: 2000 kpl
Lehden koko: A4

Portsan Sanomat ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Aikatauluihin ja aineistoihin liittyvät tiedot saat toimituskunnalta.

Toimituskunta:

Pasi Puolakka, Sari Raunell, Toni Mattsson, Virpi Bastman, Solveig Sillanpää, Hanna-Mari Parviainen, Christina Nummi, Teemu Kaitanen

Ilmoitushinnat:

1/1 sivu: 350 €
1/2 sivu: 190 €
1/4 sivu: 130 €
Mini: 70 €
Takasivu: 450€

Ports ry ei ole arvonlisäverovelvollinen. Hintoihimme ei tule arvonlisäveroa.

YHTEYSTIEDOT:

 toimitus@portsa.fi

PORTSA RY

Hallitus 2016

Sari Raunell
puheenjohtaja

Toni Mattsson
varapuheenjohtaja

Sirpa Huntsala
sihteeri/taloudenhoitaja

Hanna-Mari Parviainen
Virpi Bastman
Jarno Oksanen
Miika Meretoja
Pasi Puolakka
Risto Ranta
Solveig Sillanpää
Valentina Morales

Jäsenmaksut 2015

10 € / talous / vuosi
50 € / yhteisö / vuosi

Jäsenmaksut Ports ry:n tilille:

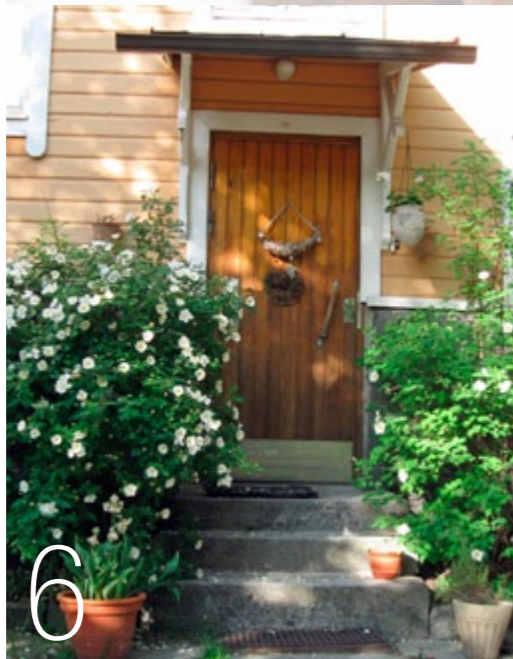
FI72 8000 1579 3538 56

YHTEYSTIEDOT:

 info@portsa.fi
 puheenjohtaja@portsa.fi

 [Ports ry](#)

 [@portsaviralline](#)

4 Kirjailija Peter Sandström kirjoittaa tarinoita työpaikallaan - erään portsalaisen keittiöpöydän ääressä.

6 Turun Suuri Pihakilpailu 2016. Esittelyssä Portsan ehdokkaat.

11 Flame Jazz Messengers julkaisi debyyttialbuminsa Port Arthurin.

16 Kakolan kallion alla jätevesi puhdistuu.

3 Kummottos puheenjohtaja sanois

4 Portsalainen potretti

6 Turun Suuri Pihakilpailu 2016

8 Kallun grilli - klassikkoainesta

10 Lahjapuodin valoisa Merja

11 Nimikkolevy Portsalle

12 Tiikusta kankaaksi - pikkuruisesta Nuttu-Liinassa on taikuutta

14 Joulun täyttää Portsan kirkon

16 Kakolanmäen jätevedenpuhdistamo

17 Kakolan torni - vireillä oleva asemakaava

18 Kun biojätteet Puistorinteessä pitää kompostoida

20 Ennen oli ennen leikit - nyt on nyt pelit

21 Svensk Resumé

22 Portsan sähkökaappien maalausprojekti

Rakentaminen on tällä hetkellä Turussa ennätysvauhdissa. Kaupungin rakennusvalvonnan mukaan tänä vuonna on myönnetty rakennuslupa yli kahdelle tuhannelle asunnolle, joten ei ihme, että Portsankin ympärillä rakennuksia nousee tiheään tahtiin.

Rakkaan kotikaupunkini kehittäminen ja kaupunkisuunnittelu voi parhaimmillaan parantaa meidän kaikkien ympäristöä, parantaa palveluita ja lisätä kaupungin vetovoimaisuutta. Huonoista kaavoituspäätöksistä osoitetaan helposti syyttävällä sormella kaupunkisuunnittelusta vastaavia. Mutta pitää muistaa, että kaavoittaja vain kaavoittaa tilaajan toiveiden mukaisesti. Poliittiset luottamushenkilöt tekevät lopulliset päätökset asemakaavojenkin osalta. Yksittäisen henkilön tai naapuriyhtiön mielipide ei valitettavasti päätöksenteossa näyttele isoa osaa, vaikka miten haluaisimme niin uskoa.

Puutarhakatu 41

Keväällä 2011 tulipalo vaurioitti toisen rakennuksista Puutarhakatu 41:ssä. Rakennukset omistaa **TVT Talot**. Tontilla on voimassa oleva **suojeleva kaava**, jonka Turun kaupunki on vahvistanut 1989. Kaavassa on määritelty tontin käyttötarkoitus sekä rakennusoikeus. Tulipalo ei tee asemakaavaa vanhentuneeksi. Siitä huolimatta, Turun kaupungin omistama yhtiö vaati asemakaavamuutosta.

Tontin kaava on menossa seuraavaksi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi, mutta se on toistaiseksi jätetty pöydälle. Asukasyhdistys seuraa herkeämättä mitä ja milloin kaavan osalta seuraavaksi tapahtuu

Kakolanmäen tornisuunnitelmat

Kakolanmäen alueesta pidettiin korkeatasoinen arkkitehtikilpailu vuonna 2004. Siitä tulikin Suomen kansainvälinen arkkitehtikilpailu - lähes 60 ehdotusta palautettiin Suomen ulkopuolelta. Töitä oli yhteensä noin 100.

Arvokas, kulttuurihistoriallinen alue on osa rakennusperintöämme, kyseessä on Suomen laajin historiallinen vankila-alue. **Sekä kilpailuun osallistujat että palkintolautakunta olivat yksimielisiä siitä, että Kakolanmäki ei ole sopiva korkeaan rakentamiseen.**

Kilpailutöiden perusteella Kakolanmäelle laadittiin asemakaava, joka tuli voimaan vuonna 2010. Sitten rakennukset on myyty ja kiinteistönomistaja teki 2015 aloitteen asemakaavan muuttamiseksi. Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta teki 7.6.2016 päätöksen, jonka mukaan kolme erikorkuista tornirakennelmaa käytetään jatko-suunnittelun pohjana. Tämänkin suunnitelman osalta asukasyhdistys on valppaana.

Arkkitehtikilpailun voitto

Kakolanmäen arkkitehtikilpailun voitto jaettiin vuonna 2005 suomalaisen ja australialaisen arkkitehtitoimiston kesken. **Australialaisten ehdotuksessa oli yhdistetty kaikkiin rakennuksiin, niin uusiin kuin vanhoihinkin, sekä asumista että muunlaista toimintaa.** Sitä kehittyvä kaupunkisuunnittelu on parhaimmillaan ja siitä on helppo olla samaa mieltä.

Lempeitä talvisia päiviä toivotellen

Sari Raunell

Ports Ry:n hallituksen puheenjohtaja
puheenjohtaja@portsa.fi

Portsalainen potretti

Peter Sandström

Teksti ja kuvat: Cbristina Nummi

Tällä palstalla esitellään ihmisiä, jotka asuvat tai työskentelevät Portsassa, sekä ihmisiä, joista portsalaisuus ei lähde pesemälläkään. Tapasimme kirjailija Peter Sandströmin työpaikallaan, erään portsalaisen keittiöpöydän ääressä. Kirjailija vaikuttaa kovin tutulta mustassa pikkutakissaan ja korvakorussaan – aivan kuin saman hahmon olisi tavannut eräiden kirjojen kaduilla Turussa ja Uudessakaarlepyyssä.

Nimi: Peter Sandström.

Lempinimi: Ei ole – en myöskään käytä lempinimiä muista ihmisistä puhuessani.

Ikä: 53 vuotta.

Harrastukset: Musiikin kuuntelua laidasta laitaan, jazzista suomirockiin. Käyn myös pelaamassa jalkapalloa ja salibandya.

Perhe: Vaimo Ann-Catrin ja lapset Leo ja Ira.

Lempiruoka: Hernekeitto.

Rakkain paikka Portsassa: Oma koti tietysti. Vuosien mittaan tärkeäksi paikaksi on tullut myös viereinen Annanpuisto, jossa on vietetty paljon aikaa, kun lapset olivat pieniä.

Tuotanto: Kolme novellikokoelmaa ja neljä romaania. Näistä kolme viimeisintä on suomennettu: romaanit **Laudatur** (2016) ja **Valkea kuulas** (2014; ruotsinkielinen alkuteos **Transparente blanche**) sekä novellikokoelma **Sinulle joka et ole täällä** (2012; **Till dig som saknas**).

Viimeisimmän romaanin juoni: Laudatur on rakkausromaanin, mutta rakkaudellahan on monet kasvot. Laudaturissa on kaksi aikatasoa - ensimmäisessä aikatasossa kertoja on nuori, elämä edessä ja hän on muuttamassa yhteen morsiamensa kanssa. Toisessa aikatasossa elämää on jo eletty ja on aika katsoa taaksepäin, että mitähän tästä oikein tuli. Elämä menee aika nopeasti, tiedäthän, ja eräs tärkeä kysymys on miten paljon olet valmis uhrautumaan rakkauden vuoksi.

Tällä hetkellä meneillään: Uutta tekstiä on työn alla ja vaikuttaisi siltä, että tulossa on novelleja. Tekstin kirjoittamisen tapoja on monia, eikä mikään tapa ole oikea tai väärä. Itse aloitan kirjoittamaan jostain tietystä tapahtumasta ja annan tekstin viedä. Joskus kirjoittaessani luulen pyrkiväni johonkin tiettyyn suuntaan, mutta sitten huomaan tekstin vievän muualle – ja lähden seuraamaan tekstiä. Tunnen kuitenkin vahvasti, milloin olen tullut tekstin

loppuun. Uuden tekstin kirjoittamisen ohella vedän Åbo Akademiassa Luovan kirjoittamisen kursseja.

Portsalahistoria: Muutimme Portsaan vuonna 2000, olemme asuneet tässä samassa paikassa jo 16 vuotta. Asuinalueen väki tuntuu nuorentuneen, mutta vaikuttaa siltä, että tänne muuttavat ihmiset omaksuvat portsalaisen tyylin aika nopeasti – moikataan, puhutaan mukavia ja tullaan tutuiksi, vaikkei edes asuttaisi samassa taloyhtiössä.

Kerro lapsuusmuisto: Olen syntynyt Uudessakaarlepyyssä ja meillä oli kotona iso puutarha. Sain jo 6-vuotiaana ajella pihapiirissä traktorilla, mikä oli tietysti tosi jännittävää.

Motto: Ilolla eteenpäin!

Terveiseni portsalaisille: Pitäkää huolta toisistanne, ta hand om varandra!

Sandström sai Svenska Litteratursällskapetin palkinnon teoksestaan Valkea kuulas (2014), ja teos oli ehdolla Pohjoismaiden neuvoston kirjallisuuspalkinnon saajaksi. Novellikokoelma Sinulle joka et ole täällä (2012) oli ehdolla Runeberg-palkinnon saajaksi. Sandströmin uusin romaani, Laudatur, ilmestyi syksyllä ja on lehden mennessä painoon ehdolla kaunokirjallisuuden Finlandia-palkinnon saajaksi. ■

”

Det var ofta jag som var där med barnen, först Neo, sedan Bonnie. Det var jag som stod och frös under lindarna och rökte, i smyg, som om jag hade varit en skolpojke. Neo rutschade, och det gick först långsamt men sedan allt snabbare, och hans overall blev grön, blev blå, blev grön igen, och sedan hade han redan röda byxor och en svart jacka och han var en och åttiofyra och när han kom ner till marken var det Bonnies tur att kliva upp i rutschkanan och sedan karusellen, och det hade gått några år, och jag stod fortfarande under lindarna och rökte. På somrarna fanns det vatten i bassängen. Barnen gick omkring där och plaskade. Ibland lekte de med bätar av plast.

Minä olin usein se, joka kävi puistossa lasten kanssa, ensin Neon ja sitten Bonnien. Minä seisokelin hytisten lehmusten katveessa ja poltin tupakkaa, salaa, ihan kuin koulupoika. Neo laski liukumäkeä, alkuun hitaasti mutta sitten yhä nopeammin ja nopeammin, ja hänen haalarinsa vaihtui vibreäksi, siniseksi ja taas vibreäksi, ja yhtäkkiä hänellä oli jo punaiset housut ja musta takki ja hän oli satakahdeksankymmentäneljä senttiä pitkä, ja kun hän oli liukunut alas, oli Bonnien vuoro kiivetä liukumäkeen ja sen jälkeen karuselliin, ja oli kulunut muutamia vuosia ja minä seisoin yhä lehmusten katveessa tupakalla. Kesäisin altaassa oli vettä. Lapset kävivät siellä polskimassa. Joskus he uittivat muoviveneitä.

Peter Sandström 2016, Laudatur

TURUN SUURI PIHAKILPAILU 2016

Kuvat: Virpi Bastman

Edellisessä Portsan Sanomien numerossa kerroimme PIHA 2016 –kilpailusta, johon etsimme innokkaita osallistujia. Hallituksesta valittiin alueraati, joka kävi etsimässä sopivia pihvoja edustamaan Portsaa kilpailussa. Mukaan sai myös itse ilmoittautua. Kilpailemaan valittiin pihvoja, jotka eivät olleet mukana edellisessä kulttuuripääkaupunkivuoden pihakilpailussa ja jotka muuten edustivat tyyppillistä viihtyisää ja omaleimaista portsalaisuutta. Ehdokkaita nimettiin yhteensä viisi pientalo-, kerrostalo- ja julkisyhteisöpihojen sarjoihin. Kilpailun virallinen tuomariraati on kiertänyt syksyn aikana arvioimassa kaikki pihat ja tuloksia odotellaan jännityksellä. Voittajat julkistetaan loppuvuodesta Turun pihakilpailu 2016 –juhlassa.

Tässä Portsan ehdokkaat esittelyssä:

Kerrostalopiha

As Oy Sofiankatu 3

1

- a** Siisti ja hyvin hoidettu kerrostalopiha, jonka istutukset ja kivetykset muodostavat rakennuksen kanssa tyyllisesti yhtenäisen kokonaisuuden.
- b** Tyylikäs näkymä Sofiankadun ja Heikkilänkadun kulmasta - maaston muodot otettu huomioon ja hyödynnetty piha-alueen suunnittelussa.

Julkisyhteisöpiha

Mikaelinkirkko

2

- a** Selkeät viheralueet luovat kirkkorakennukselle arvoisensa kehykset.
- b** Rinne/ puusto on kaunis kaikkina vuodenaikoina.
- c** Piha-alue on arvokas olematta torjuva, nurmikolla saa istuskella päivää paistattelemassa.

Kriteerit: Pihan tulee edustaa tyyppillistä viihtyisää ja omaleimaista portsalaisuutta, ei mukana aiemmassa kilpailussa

Alueraati: Hanna-Mari Parviainen (pj.),
Virpi Bastman, Miika Meretoja

Lisätietoja: www.turkuseura.fi (Ajankohtaista-osio)

Voittajien julkistus: Turun pihakilpailu 2016 –juhlassa

Pientalopihat

Turun Työväen
As Oy Koittola
(Rauhankatu 31)

3

Pientalopihat

As Oy
Puutarbakatu 32

4

Kaikki pientalopihat

Raati nostaa yhteenvetona pientalopihasarjaan osallistuneista taloyhtiöistä seuraavia yksityiskohtia:

- a** Reheviä sekä moni-ilmeisiä puentalopihvoja.
- b** Selkeästi jäsenneiltyjä, eri toiminnoille omat paikkansa.
- c** Piholla on tunnelmaa ja "portsalaista henkeä".

Osassa pientalasarjan taloyhtiöiden pihoista työt olivat kesken vielä alkukesällä 2016. Raadin mielestä näissä tapauksissa kokonaisuus oli kuitenkin jo selkeästi habmottunut.

Pientalopihat

As Oy Turun Juneo (Kakolankatu 4)

5

Presidenttipari kahvituolla Kallun Grillillä

Hannele ja Mari Kodisoja

Kallun grilli – klassikkoainesta

Teksti: Christina Nummi Kuvat: Kodisojen kotialbumi

Vuonna 1977 **Kalervo Kodisojalla** oli pulma: hän oli ostanut Nakki-Ectulta Pansiontielle parkkeeratun asuntovaunun, josta alkoi myydä höyrynakkeja Ruissalon tansseihin meneville turkulaisille. Kaupankäynnin kannalta nakkiauton sijainti oli loistava, mutta vaunu oli ahdas ja nakit halkeilivat kokemattoman grilliyrittäjän käsittelyssä. Kodisoja teki ratkaisunsa, vuokrasi kaupungilta joutomaana olleen tontin ja perusti nakkiautonsa paikalle kunnon grillin – eikä arvannut tekevänsä turkulaista historiaa. Kallun grilliruoka maistui turkulaisille erinomaisesti, ja vuosien kuluessa uusia toimipisteitä perustettiin Kauppatorille, Suikkilaan ja Hirvensaloon. Maine kiiri Turun rajojen ulkopuolellekin ja väkeä riitti. Kesäisin Pansiontien **Kallun grillille** tapasi saapua ihan erityinen seurue, kun Koivistot turvamiehineen poikkesivat fillarilenkkillään Kultarannasta Kallulle kaffelle ja jätskille. Kahvi oli ilmeisen hyvin keitettyä, sillä vuonna 1987 Kodisojen postiluukusta tipahti tärkeännäköinen kirje. **Presidentti Mauno Koivisto** kutsui Kodisojat Linnan juhliin – oli hänen vuoronsa tarjota kahvit.

Eläkkeelle?

Kallun grilli jatkoi menestyksekkäästi aina viime vuosin saakka, kunnes 2014 Kalervo ja **Hannele Kodisoja** päättivät jäädä eläkkeelle, toimipisteet myytiin ja ovet laitettiin

säppiin. ”Mutta ei me sitten kauaa jaksettu olla”, nauraa Hannele Kodisoja Pansiontien grillin vastaremontoiduissa tiloissa, ”avattiin nyt syksyllä uudelleen ja toiminta jatkuu täällä Pansiontiellä ja Hakasalissa, joka toimii meidän esivalmistus- ja tilausravintolana.” Vaikka grilli on kokonaan uudistettu pihalla kiiltelevää asfalttia myöden, on menu pidetty samana, kun on kerran hyväksi todettu. Listalta löytyy monenlaisen makuun vatsantäyttettä, aina perinteisistä makkaraperunoista kasvishampurilaisiin ja à la carte –annoksiin. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä Kallun paluuseen, ja Pansiontien grillille on löytänyt tiensä vanhojen tuttujen lisäksi uudetkin ruokailijat. Tyytyväiseltä vaikuttaa myös Patterihaasta ruokailemaan tullut Ari: ”Lautanen tyhjänä, eli hyvää oli – juuri sitä, mitä grilliruualta odotankin”. Vastapäätä istuvaa Riitaa miellyttää ruuan lisäksi myös grillin uudistunut ilme.

Perhe on paras

Kalervo ja Hannele Kodisojan apuna grillin pyörittämisessä on tytär **Mari Kodisoja**, jonka vastuulla on markkinointiin ja logistiikkaan liittyvät tehtävät: ”Käytännössä siis jokapaikan höylä”, toteaa Mari Kodisoja huvittuneena. ”Opiskelin tässä välissä peligrifiikan ammattitutkinnon ja pelimaailma vetää puoleensa. Toisaalta nykyinen on niin sydäntä

lähellä, ettei haluaisi tästä luopua.” Kallun grillin osalta tulevaisuuden suunnitelmat ovat kuitenkin selvät, sillä Kodisojat haluavat laajentaa toimintaa myös uusiin toimipisteisiin ja ottaa käyttöön kotiinkuljetuspalvelu, joten kauempana asuvien kaupunkilaistenkaan ei jatkossa tarvitse kärsiä grilliruuan puutoksesta.

Laatu ratkaisee

Kallun grillin ruuat on siis vuosien mittaan todettu olevan turkulaiseen makuun, mutta osaako yrittäjä kertoa menestyksen reseptin? Hannele Kodisojan ei tarvitse kauaa miettiä: ”Ruuan laadukkuus. Käytämme omia tuotteita ja teemme kaiken alusta alkaen itse puhtaista, tuoreista raaka-aineista. Valmistamme Hakasalin esivalmisteluravintolassa kastikkeet ja majoneesit omilla resepteillämme ja käytetty liha on taatusti kotimaista.”

Ja näin joulun liepeillä nälkäisiä Portsan Sanomien lukijoita kiinnostaa erityisesti, miten lähi-Kallu on auki joulun aikaan – porkkanalaatikko kun ei uppoa kansalaiseen päivätolkulla, vaikka joulumieltä olisi miten. ”Normaalisti ollaan arkisin avoimna 9-20, viikonloput ainakin toistaiseksi suljettuna. Aatonaattona ollaan jo kiinni, mutta heti pyhien jälkeen 27.12. avataan taas.” Joten viereisen sivun kupongit kouraan ja kättä ovenripaan! ■

KALLUN ERIKOINEN MAX 2 / KUPONKI
+PEPSI 0,33L
5,90€
VOIMASSA: 31.01.2017

KALLUN ERIKOINEN MAX 2 / KUPONKI
+PEPSI 0,33L
5,90€
VOIMASSA: 31.01.2017

KERROSHAMP. MAX 2 / KUPONKI
+PEPSI 0,5L
5,90€
VOIMASSA: 31.01.2017

KERROSHAMP. MAX 2 / KUPONKI
+PEPSI 0,5L
5,90€
VOIMASSA: 31.01.2017

HERKUTTELIJAN KANALAUTANEN MAX 2 / KUPONKI
7,90€
VOIMASSA: 31.01.2017

HERKUTTELIJAN KANALAUTANEN MAX 2 / KUPONKI
7,90€
VOIMASSA: 31.01.2017

LIHAPULLAPERUNAT/MAKKARAPERUNAT RAASTEILLA MAX 2 / KUPONKI
5,90€
VOIMASSA: 31.01.2017

LIHAPULLAPERUNAT/MAKKARAPERUNAT RAASTEILLA MAX 2 / KUPONKI
5,90€
VOIMASSA: 31.01.2017

”

Kiitos kuuluu ihanille, mukaville asiakkailleni, jotka tulevat vuosi toisensa jälkeen.

LAHJAPUODIN VALOISA MERJA

Teksti ja kuvat: Sari Raunell

Mikä onni portsalaisille, että parikymmentä vuotta sitten Merja Mannonen perusti lahjatavarapuotinsa Portsaaan. Kivijalkapuodin pitäjä on yhtä valoisa ja valloittava kuin liikkeensä valikoima. On helppo uskoa, että asiakkaat ovat aina palanneet, kun liike on taas auennut syksyisin. Tänä syksynä Lahjapuoti avasi ovensa marraskuun alussa ja tästä eteenpäin ovi pysyy avoinna ympäri vuoden.

Ennen Valoisan perustamista Merja oli perheensä maahantuontiyrietyksessä, jonka oheen hänelle ujuttautui lahjatavaroiden myyntiä. Kun oman liikkeen perustaminen tuli ajankohtaiseksi, Merja halusi puotinsa tunnelmalliseen Portsaaan. Puodin paikka tuntui täällä kotoisammalta ja rennommalta kuin kauppakeskuksessa. Vanha persoonallinen liikehuoneisto luo ihastuttavat puitteet. Lämmin ja ystävällinen tunnelma huokuuikin putiikkiin sisälle tullessa.

Lahjapuoti Valoisan idea on olla matalan kynnyksen erikoisliike. Merja haluaa asiakkaidensa tuntevan olonsa mukavaksi ja tervetulleeksi. Tule juuri sellaisena kuin olet, puodin pitäjänkin saattaa olla verkkareissaan. Voit katsella ja miettiä rauhassa, mutta voit olla varma, että saat apua, ideoita ja ehdotuksia, mikäli sellaisia kaipaat.

Maisaaren Merja

Yksi aikakausi päättyi tänä syksynä. Keväisin Lahjapuoti on laitettu pakettiin ja seuraavat viisi kuukautta Merja ja hänen miehensä ovat puurtaneet pitkää päivää Maisaassa, joka on yksi Turun kaupungin omistamista ulkoilusaarista. Maisaarta emännöidessä hurahdinkin peräti 14 kesää. Mutta nyt se on Merjan osalta ohi. Alkaa taas ympäri- vuotinen Lahjapuodin Merjan elämä.

Merja on niin innokas portsalaisuuden puolestapuhuja, ettei tahdo uskoa hänen olevan portsalainen vain työaikana. Lahjapuutiikki Valoisa ja Portsa ovat niin isossa osassa hänen elämäänsä, että portsalainen identiteetti on syntynyt luonnostaan.

Puutarhakadun sisustustaivas

Lahjapuoti Valoisan ikkunasta kurkistaessa näkee vain osan kauniin puodin ihannoista. Merjan suunnitelmissa onkin laajentaa putiikin myymälätalaa, niin että toinenkin näyteikkuna tulisi käyttöön. Siten myös sisustushuonekalut saisivat laajennuksen myötä lisää tilaa. Puodin idea on tarjota kivan hintaisia sisustustuotteita ja lahjatavaroita, joihin tulee aina kaunis ja näyttävä paketointi. Tuotteet ovat tyyliltään mieluummin kuin rustiikkisia kuin moderneja. Muovinen krääsä ei puodin henkeen sopisikaan.

Merja aikoo tulevaisuudessa panostaa lisää tekstiileihin. Valikoimassa on tälläkin hetkellä mm. eläinaiheisia tyydynpäällisiä, persoonallisia verhoja ja kangastabletteja. Lyhtyjä ja tiikkulyhtyjä on runsaasti kaiken kokoisina ja valaisimet ovat luonnollisesti yksi päätuotteista.

Lähestyvä joulun jo valloittanut puodin. Mainiot isot ja pienet tontut löytävät varmasti uudet kodit pian. Toimittaja sai maistaa puodin uutuutta: herkullista, suussa sulavaa, käsintehtyä truffeliä - niin herkullista suklaata en muista heti maistaneeni. Kannattaa siis poiketa pikaisesti tekemässä parhaat joululahjaostokset itselle ja läheisille, sillä joulun valikoima on parhaimmillaan juuri nyt. Valoisa on avoinna joulun tienoilla joka päivä. ■

NIMIKKOLEVY PORTSALLE

Teksti: Virpi Bastman Kuvat: Miika Meretoja

Turkulaisesta nostalgiaista ja Itämeren suojelun teemoista ammentava levy on paikallisten huippumuusikoiden Severi Pyysalon ja Jussi Fredrikssonin käsialaa.

Syyskuun alussa tarjoutui tilaisuus lähestyä portsalaisuutta aivan uudesta näkökulmasta, kun **Flame Jazz Messengers** julkaisi debyyttialbuminsa **Port Arthur**. Levynjulkistuskonsertti järjestettiin Sigyn Clubilla 9.9.2016.

Flame Jazz kehitettiin alunperin Turku 2011 Euroopan Kulttuuripääkaupunki -vuoden jazzhankkeeksi. Tällä hetkellä Flame Jazz toimii edelleen aktiivisesti ja järjestää konsertteja osana Jazz City Turku -hanketta. Flame Jazz Messengers on konserttisarjan ympärille perustettu ”talorkesteri”, jossa soittavat **Verner Pohjola** – trumpetti, **Max Zenger** – alttosaksofoni, **Karl-Martin Almqvist** – tenorisaksofoni, **Severi Pyysalo** – vibrafoni, **Teemu Åkerblom** – basso, **Jussi Fredriksson** – rummut. Sigyn Clubin konsertissa sairastunutta Pohjolaa tuurasi loistokkaasti **Mikko ”Gunu” Karjalainen**.

Energisesti ja pilke silmäkulmassa esiintyneet muusikot tarjosivat tasokasta ja viihdyttävää jazzia, jonka taidokkaat soolo-osuudet kirjoittivat yleisöstä ansaittuja väliap-

lodeja. Mieleen jäivät erityisesti - tyylikkään nimibiisin lisäksi - No Blue-Green Alga, please -kappaleen orgaaninen kudelman sekä tiukasti etenevä Genau. Ekstrana esitetty Lentävä kalakukko hykerryttävänä jazz-sovituksena aiheutti spontaaneja nauruntyrskähdyksiä ja jätti hymyn huulille koko loppuillaksi.

Jazz-musiikin nyanssien syvällisellä tuntemuksella en voi ylvästellä, mutta syntyperäisenä porilaisena kykenen soilahtamaan jazzin virtaan luontevasti kuin fisu Kokemäenjokeen ja nauttimaan kuulemastani. Vaikka tällä kertaa ei teinivuosien Porin aina aurinkoisella Jazzkadulla kuljettukaan, sama hyväntuulinen fiilis välittyi soittajista ja koko konsertista. Voin siis lämpimästi suosittelaa Flame Jazz Messengersiä muillekin kuin jazz-harrastajille (ja/tai Porissa syntyneille). Ellet pääse kuuntelemaan livenä, maistiaisia saa myös tuoreelta levyiltä. ■

Lisätiedot: www.jazzcityturku.fi

Tilkusta taideteokseksi

pikkuruudessa Nuttu-Liinassa on taikuutta

Teksti ja kuvat: Christina Nummi

Tässä kohtaa Raubankatua on tapana hidastaa. Autoilijan kaasujalka kevenee, kun asfaltti muuttuu röykkyiseksi mukulakiveksi ja kävelijän kulku taas verkaistuu, sillä Nuttu-Liinan ikkunaa on ihan pakko vilkaista. Mitähän ibanaa puodin ikkunaan on tällä kertaa laitettu?

Ompelijatar **Auli Koskimies** on valmistanut uutta ja korjannut vanhaa pienessä kivijalkapuodissaan jo yhdeksän vuoden ajan. Käsityöläisen hyppysissä värikkäät, suurikuvioiset kankaat muuntuvat takeiksi ja mekoiksi, vanhojen valokuvien tiukkanutturaiset kasvit tuijottavat arvokkaan näköisenä nyt vihonkansissa ja takinkoristeissa, ja jopa jääkaappimagneeteista on osattu loihkia erityisen viehättäviä. **Nuttu-Liinan** tuotevalikoiman lisäksi Koskimies kertoo valmistavansa tilauksesta mitä tahansa, ”ja mikä hauskin, ihmiset myös teettävät mitä tahansa”, kertoo Koskimies ilahtuneena, ”on kiehtovaa saada haasteita, joihin ei ole valmista vastausta, vaan ratkaisu pitää keksiä itse.” Ja aina on ongelmakohtiin löytynyt ratkaisu, myös niihin kummallisiin: ”Erään kerran sain tehtäväksi valmistaa linnunlaulun äänityslaitteisiin tuulisuojukset. Aluksi oli hieman haasteita, mutta nyt osaisin kysyttäessä kertoa mitä erityisominaisuuksia linnunlaulun äänityslaitteen tuulensuojuksilta vaaditaan.”

Korjaamalla kuntoon

Uusien tuotteiden lisäksi Nuttu-Liinassa korjataan myös asiakkaiden vanhoja vaatteita ja mitä milloinkin, lyhennetään farkkuja ja ommellaan verhoja. Ompelimon arjessa huomaa selvästi vuodenaikojen vaihtumisen: ”Ensimmäisten kylmien päivien aikaan tuodaan talvitakkeja vetoketjujen korjaukseen, keväisin taas ommellaan kesälenkinten helmoja.” Rikkinäisen vaatteen voi tuoda ompelimoon näytille, eikä ammattilaisen mukaan sellaista pikkurisaa oikein olekaan, jolle ei voi tehdä yhtään mitään.

Nuttu-Liinan asiakaskunta oli yrityksen alkutaipeella pääasiassa portsalaisia, mutta houkut-

televan näköiseen kivijalkapuotiin ovat sittemmin tiensä löytäneet muutkin kuin lähialueen väki. Kaukaisimmat säännöllisesti poikkeavat vieraat tulevat peräti Helsingistä saakka, sillä ihan vastaavaa palvelua ei siellä kuulemma ole, arvatenkin kovien vuokrien vuoksi. Portsalaisella pikkupuotiikilla ei ole kiinteitä aukioloaikoja, mutta maanantaisin ompelijatar pyrkii olemaan paikalla kello 12-18, tiistaista torstaihin taas 9-17 välillä. Perjantaisin saa tulla, jos ovi on auki, mutta yleensä yrittäjä on silloin kiertämässä kirppareita tai tekemässä hankintoja meneillään oleviin töihinsä.

Kierrätyksestä kuosiksi

Ompelutoissa käytettävät kankaat ovat peräisin siis kirppareilta tai tulleet lahjoituksina. Nuttu-Liinaan voi tuoda minkälaisia kankaita tahansa vaikka suoraan vintiltä, joten lahjoitetun materiaalin ei tarvitse olla välttämättä edes pestyä. ”Mahdollisimman helppoa ihmisille, jotka haluavat kierrättää itselleen tarpeetonta”, ompelijatar toteaa. Kirppareita kiertämällä on löytynyt myös kankaiden painokuvissa, vihonkansissa ja rintaneuloissa käytetyt vanhat valokuvat ja postikortit, sekä todellinen retroarre, vanhan neuvostoliittolaisen kuorma-auton ns. räjäytyskuvia sisältävä kirja, jonka seikkaperäisten piirroskuvien avulla autoparan pystyy kasaamaan uudelleen. Nuttu-Liinassa ei kuitenkaan kuorma-autoja koota – vaikka paljon tehdäänkin – vaan Koskimies on käyttänyt kirjan upeita kuvia kankaiden painamisessa. Joten sinä joululahjatuskassa vellova Portsan Sanomien lukija, poikkeahan Nuttu-Liinaan pikapuolin, jos vielä mietit uniikkia joululahjaa pienelle tai suurelle autointoilijalle! ■

Puutalovälittäjäsi Portsassa

naytonpaikka.com

Näytönpaikassa et jää varjoon

ETUOVI.com jokakoti.fi oikotie.fi

Puutarhakatu 34, Turku • 044 260 1637 • naytonpaikka.com

Joulu täyttää Portsan kirkon

Puolitoista vuotta kestänyt Portsa-projekti on päättymässä. Portsan pappina antoisinta on ollut yhteistyö niin alueen yhdistysten kuin yritysten kanssa. Pidän yhteistyötä puun istuttamisena, sen hedelmiä saavat portsalaiset nauttia tulevina vuosinakin erilaisten tapahtumien kautta – vuosittain. Mikaelinseurakunta myös mielellään kuuntelee palautetta, uudet ehdotukset ovat edelleen tervetulleita Portsan alueen parhaaksi.

Joulu on aina kirkon parasta sesonkia. Pimenevät päivät luovat suomalaisten mieleen raskautta, mutta myös uudenlaista syvyyttä. Kiiltävät paketit ja jouluvalot piristävät pinnallisesti, mutta syvemmän rauhan tuovat esimerkiksi hartaat joululaulut tai kirkkokäynti. Toivo pimeään keskelle löytyy muun muassa Johanneksen jouluevankeliumista: ”Valo loistaa pimeydessä. Pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.” (Joh.1:5) Paha ei saa viimeistä sanaa, vaan hyvä. Taivaan hyvyys ja rakkaus syntyvät tänäkin jouluna pieneen seimeen, niin Betlehemissä, Alepossa kuin Turun Portsassassa.

”Näin sydämeeni joulun teen ja mieleen hiljaiseen, taas Jeesus-lapsi syntyy uudelleen” – lauletaan tutussa joululaulussa. Toivon, ettei ajatus ole vain itsestä oman sydämen rauhan etsimistä, vaan sydämemme saa joulun myötä lähteä liikkeelle. Toivon, että Jeesus-lapsi saa vaikuttaa meissä rakkautena lähimmäiseen – niin lähelle kuin kauas.

Siunattua joulunaikaa toivottaen,
Pasi Jaakkola, Portsan pappi
palaute: pasi.jaakkola@evl.fi

Portsa-projektin joulutapahtumat:

Su 4.12. klo 13-15

Piparia ja glögiä Portsalaisille K-Portsan edessä jouluihin tarjoilu ja muuta mukavaa (yhteistyössä Portsa ry:n kanssa)

Ke 14.12. klo 18

Portsan perheiden pikkujoulu MIKONMÖKKI, Puistok.13, sisäpiha. Joululauluja, askartelua, autorata ja joulupukki. (Puffetti MLL-Portsan hyväksi)

Muita joulunajan tapahtumia Mikaelinkirkossa:

Su 4.12. klo 17

Hiljaisuuden Mikaelmessu, Jippu ja Vox Michaelis -kuoro

Ke 7.12. klo 19

Joulun kosketus - Joel Hallikaisen joulukonsertti. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Pe 9.12. klo 19

Samuli Edelmann - Hiljaisuuden valo 2016. Liput 30 € (28 € S-etu kortilla) Turun alueen Prismat, Sokos Wiklund ja Raision Mylly

Su 11.12. klo 16

Kauneimmat joululaulut Big Band -säestyksellä, Sumu Big Band (vauhdikas)

Su 11.12. klo 18

Kauneimmat joululaulut urkujen ja CMT-jousiryhmän säestyksellä (harras)

La 17.12. klo 22

Yön kauneimmat joululaulut

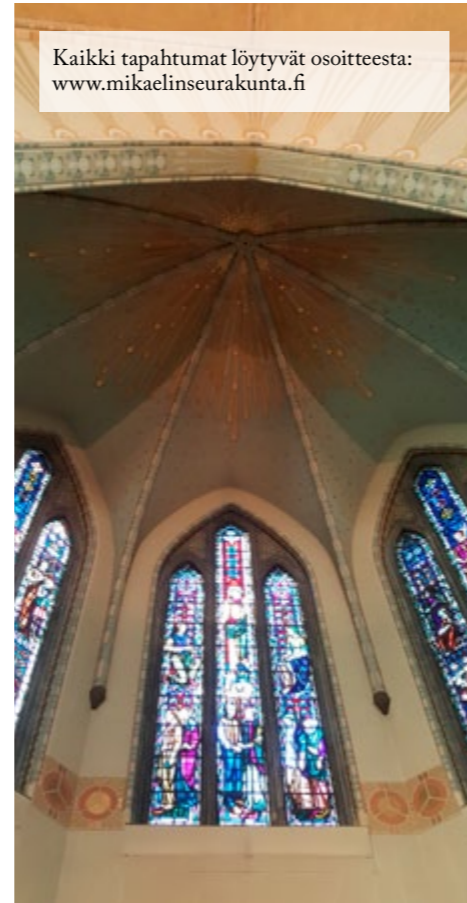
Su 18.12. klo 17

Jouluinen Mikaelmessu, Jippu & Mikaelmessu housebandi

La 24.12. klo 22

Kauneimpien joululaulujen yö

Kaikki tapahtumat löytyvät osoitteesta: www.mikaelinseurakunta.fi

Sisustus- ja lahjapuoti VALOISA

Puutarhakatu 42, 20100 Turku
puh. 0400-860617
avoinna: ma - pe 10 - 19
la 11 - 16 su 12 - 16

Valoisa on myös Facebookissa:
Suomen Valoisa Oy

TERVETULOA !

OLETKO YÖKUKKUJA, JOKA TYKKÄÄ ULKONA LIIKKUMISESTA, JA OLET VAILLA LISÄTÖITÄ?

LOUNAIS-SUOMEN TIETOJAKELUSSA ON LEHDENJAKAJAN PAIKKOJA AVOINNA KESKUSTA-ALUEELLA JA SEN TUNTUMASSA.

Lehtiä ja osoitteellista postia jaetaan klo 02.00 – 06.00 välillä, ja työssäsi liikut pyörällä tai autolla.

Pääsääntöisesti töitä tehdään 6 päivää, jonka jälkeen on 2 päivää vapaata.

Käy täyttämässä hakemus osoitteessa www.lstj.fi, niin olemme sinuun yhteydessä.

LOUNAIS-SUOMEN
TIETOJAKELU

Lounais-Suomen Tietojakelu Oy hoitaa sanomalehtien ja osoitteellisen postin varhaisjakelua Lounais-Suomessa kaikkiaan 25 kunnan alueella, talouksia alueella on noin 240 000. Jakelussamme on 22 eri lehtinimikettä, joista päätuote on Turun Sanomat. Lounais-Suomen Tietojakelu on maan kolmanneksi suurin jakeluyhtiö. Yritys on osa TS-Yhtymää.

Pullat, munkit, kakut,
sämpylät ja leivät.
Herkkuja jo
vuodesta 1918

**10 hengen glökijuustokakku 20€ (norm. 26€)
tarjous voimassa joulun asti**

Myymäla-kahvila: Puutarhakatu 23

Avoimma ma-pe 6:30-17:00 Tilaukset puh. 040 187 4253

Puutarhakatu 32
Trädgårdsgatan 32

02 - 24 22 200

info@laineenkare.fi
www.laineenkare.fi

Lähellä Sinua - Nära Dig

Asiantuntijasi lakiasioissa: perhe- ja perintöoikeus, rikos- ja riita-asiat
Din expert i rättsliga frågor: familje- och arvsrätt, brottsärenden och tvister

Laineenkare & Co

JURIDISK BYRÅ • LAKIASIAINTOIMISTO

Kakolanmäen jätevedenpuhdistamo

Teksti: Turun seudun puhdistamo Oy Kuvat: Sari Raunell

Portsa ry:n hallitus ja muutama asiasta kiinnostunut olivat 14.4.2016 Turun seudun puhdistamo Oy:n vieraina kun tutustuttiin Kakolan kallioiden alla olevaan jätevesien puhdistukseen. Isäntänä toimi laatu- ja ympäristöpäällikkö Jarkko Laanti.

Tilaisuuden alussa Jarkko esitteli neuvottelutiloissa kuvilla ja kaavioilla koko järjestelmän toiminnan. Perusteellisen selvityksen ja vilkkaan keskustelun jälkeen siirryttiin asianmukaisilla työmaavarusteilla puettuina kallion alle. Laitteiston ja rakenteiden suuri koko teki melkoisen vaikutuksen kävijöihin. Jäteveden puhdistamon piippu on näkyvä osa laitosta Kakolanmäen sataman puoleisella laidalla. Itse laitos kuitenkin levittäytyy pitkälle kallion sisään useampaan kerrokseen.

Prosessin tietyt vaiheet tuottavat hajuja, mutta jäteveden käsittely on yllättävän tuoksutonta. Puhdistusvaiheita valvotaan hyvin pitkälti tekniikan avulla eikä manuaalista työtä tehdä juurikaan huolto- ja lukuun ottamatta. Jäteveden käytyä läpi koko prosessin, voitiin todeta mereen johdettavan entisen jäteveden muuttuneen melkoisesti – kirkas vesi lähti kohti merta.

Jäteveden Puhdistusprosessi

Turun seudun puhdistamo Oy:n viemärintialueen viemäriverkoston kokonaispituus on yli 2000 km ja pumppaamoita on noin 500. Tulevan jäteveden lämpötila vaihtelee kahdeksan ja kahdenkymmenen celsiusasteen välillä vuodenaikasta riippuen. Vuorokauden aikana Kakolanmäen jätevedenpuhdistamon läpi virtaa keskimäärin 90 000 kuutiometriä vettä eli noin 3 750 kuutiometriä tunnissa. Runsaiden sateiden ja lumen sulamisen aikaan puhdistamon vuorokausivirtaama voi jopa viisinkertaistua.

Laitos on 4-linjainen mekaaniseen, kemialliseen ja biologiseen käsittelyyn perustuva jätevedenpuhdistamo. Puhdistusprosessi toimii erittäin tehokkaasti. Orgaanisen aineen, fosforin ja kiintoaineen poistossa päästään 99 % puhdistustehoon (vaatimus 95 %) ja typenpoistoteho on 80 % (vaatimus 75 %).

Jätevesi johdetaan kahdesta suunnasta tunneleita pitkin laitoksen tulopumppaamoon. Tulopumppaamosta vesi johdetaan välppäykseen ja hiekanerotukseen, joissa jätevedestä poistetaan mekaanisesti kiinteä aines. Lisäksi viemäriässä hapettomaksi muuttunut vesi kunnostetaan prosessia varten lisäämällä siihen ilmaa hiekanerotuksessa.

Ennen esiselkeytystä jäteveeseen lisätään kemikaalia fosforin poistamiseksi. Esiselkeytyksessä poistetaan osa jätevedessä olevasta kiintoainesta laskeuttamalla se painovoiman avulla altaan pohjalle. Kiintoaine sisältää runsaasti fosforia. Esiselkeytyksen lietetaskuihin kertynyt raakasekaliete pumpataan varastoaltaan kautta lietteen kuivaukseen.

Ilmastuksessa tapahtuu orgaanisen aineen ja typen poisto mikrobien avulla. Eri aineita puhdistavat mikrobit vaativat erilaisia olosuhteita, minkä vuoksi ilmastukseen on tehty hapelliset ja hapettomat osastot. Hapellisissa osastoissa veteen syötetään alaiden pohjasta ilmaa ja hapettomissa osastoissa jätevettä sekoitetaan suurilla sekoittimilla. Tyypeä poistetaan sekä hapettomissa että hapellisissa osastoissa, orgaanisen aineen poisto tapahtuu hapellisissa olosuhteissa.

Jätevettä puhdistavan mikrobimassan kanssa sekoittunut jätevesi rauhoitetaan jälkiselkeytyksessä ja biomassaa laskeutetaan altaan pohjalle. Laskeutuneen lietteen mukana saadaan poistettua suurin osa jäteveden fosforista, ja selkeytynyt vesi jatkaa matkaa eteenpäin puhdistusprosessissa. Erotettu liete johdetaan palautuslietteenä takaisin ilmastukseen, josta ylijäämä poistetaan esiselkeytyksen kautta pois prosessista.

Jätevedenpuhdistuksen viimeistely tehdään hiekkasuodatuksessa, missä vesi suodatetaan hiekkapatjan läpi.

Käsittelyvarmuuden lisäämiseksi laitoksella on lisäksi 2-linjainen ohitusvesien käsittely-yksikkö, joka on tarkoitettu esiselkeytetyn ohitusveden kemialliseen käsittelyyn virtaamahuippujen aikana. Puhdistusprosessissa erotettu liete kuivataan lingoilla ja varastoidaan siiloihin. Laitoksella tapahtuva lietteen kuivaus on vain pieni osa lietteen käsittelyprosessia. Kuivattu liete kuljetetaan säiliöautolla Topinojan jätekeskuksessa sijaitsevalle Gasum Biovakka Oy:n biokaasulaitokselle, missä tapahtuu varsinainen lietteen käsittely mädättämällä.

Kakolanmäen jätevedenpuhdistamon yhteyteen on rakennettu lämpöpumppulaitos. Turun Seudun Energiatuotanto Oy ottaa lämpöpumpulla jäteveeseen sitoutuneesta lämpöenergiasta osan talteen ja siitä tuotetaan kaukolämpöä. Lämpöpumpussa jäähtyneestä vedestä tuotetaan kaukojäähdytystä. ■

Turun seudun puhdistamolta on saatu seuraava tieto Portsan alueella olevan jätevesiverkoston hajuhaitoista:

Turun seudun puhdistamo Oy:n hajutarkkailussa on havaittu Tukholmankadun ja Ratavahdinrinteen risteyksessä jätevesiverkostossa hetkittäisiä hajuhaittoja. Tukholmankadun verkostoon tehdään vuonna 2017 saneeraus, jonka yhteydessä hajunhallintaa pyritään parantamaan ja tämän lisäksi pahimpina aikoina hajujen muodostumista pyritään vähentämään kemikaalin avulla.

Kakolanmäen jätevedenpuhdistamosta ei ole havaittu häiritsevää hajua hajutarkkailuissa. Intensiivihajutarkkailua tehdään loka-marraskuun aikana Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy:n toimesta. Lisäksi puhdistamoyhtiö päivittää parhaillaan laitoksen hajumallinnusta Pöyry Finland Oy:n toimesta.

EDESSÄ Sari Raunell, TOINEN RIVI: Jarno Oksanen, Toni Mattsson, KOLMAS RIVI: Hanna-Mari Parviainen, Risto Ranta, Mirja Mattsson, Solveig Sillanpää TAKANA: Turun Seudun puhdistamo/Jarkko Laanti

Kakolan torni – vireillä oleva asemakaava

Portsa Ry on antanut lokakuussa 2016 seuraavan lausunnon Kakolanmäen tornia koskevaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja pyytänyt suunnitelman täydentämistä. Lopullinen kaavaesitys tulee Turun kaupunginvaltuuston käsittelyyn mahdollisesti vuonna 2017.

Havaitsimme, että oheinen Turun kaupungin Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnan 7.6.2016 hyväksymä Kakolan tornia koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ilmeisen puutteellinen. Toteutuessaan hanke vaikuttaa laajasti ympäristöön esim. nostamalla ympäristössään tuulenopeutta, varjostamalla, vaikuttamalla maisemaan sekä kulttuuriympäristöön ja heikentämällä sen ajallista merkitystä. Tämä edellyttää kaavaan kuuluvaa laajaa ja perusteellista vaikutusten selvittämistä. Pyydämmekin Varsinais-Suomen ELY-keskusta järjestämään Turun kaupungin kanssa pikaisesti Maankäyttö- ja rakennuslain 64 §:n mukaisen neuvottelun suunnitelman täydentämiseksi mm. seuraavilta osilta:

1) Alueen kaupunginosaseura Portsa ry tulee lisätä osallisiin. Kaava-alue sijaitsee VIII kaupunginosassa.

2) Maisemalliset vaikutukset tulee selvittää laajasti ja laajalla alueella Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen (SopS 14/2006) periaatteiden mukaisesti. Kakolan maisema on olennainen osa kaupunginon ja koko Turunkin ihmisten ympäristöä, yhteisen kulttuuri- ja luonnonperinnön monimuotoisuuden ilmentymää ja identiteetin perustaa. Maisemien ominaispiirteet tulee analysoida ja kaavamuutoksen vaikutukset maisemansuojelun edellytyksiin tulee arvioida kaikkien niiden maisemien osalta, joihin muutos vaikuttaa.

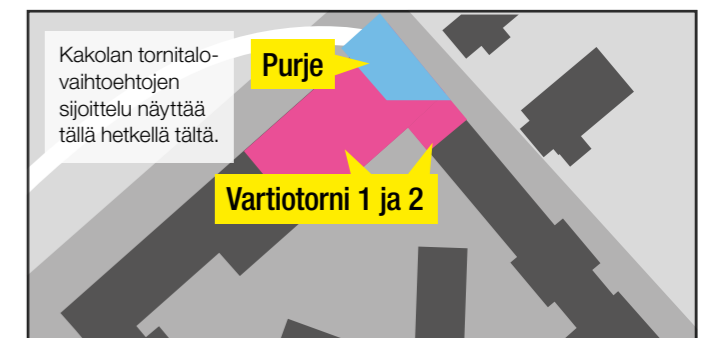
3) Varjostus- ja heijastusvaikutukset VIII kaupunginosassa tulee selvittää. Turun leveysasteilla korkeiden ja korkealle rakennettavien rakennusten varjot ulottuvat erittäin pitkälle erityisesti talvikaudella, jolloin valoisa aika on muutoinkin lyhyt.

4) Rakennusten vaikutukset alueen tuulisuuteen tulee selvittää.

5) Vaikutuksista sosiaaliseen ja kulttuuriympäristöön tulee tehdä selvitys. Turun VIII kaupunginosaan on pitkän ajan kuluessa muodostunut valtakunnallistakin huomiota saanut poikkeuksellinen oma identiteetti ja yhteisöllinen kulttuuri, johon myös Kakolan alueen uudet asukkaat ja toimijat ovat integroituneet hyvin. Ulospäin näkyvinä ilmentyminä ovat olleet esimerkiksi Portsan katumarkkinat, Kakolanmäelle levittäytyneet Portsan pihamarkkinat tai vaikkapa Sigyn-salissa järjestetty Port Arthur -jazzkonsertti. Kaavamuutoksen mahdollistamien eri käyttötarkoitusten vaikutukset ja niiden mukana tuomien uusien ihmisten kytkeytyminen tähän sosiaaliseen ja kulttuuriympäristöön tulee selvittää.

Edellä mainittujen seikkojen arviointi Turun kaupungin kaupunkisuunnittelun kaavoitusyksikön omana työnä ei ole riittävää, vaan niistä on tehtävä perusteelliset selvitykset, jotta kaavamuutoksen vaikutuksia voidaan objektiivisesti arvioida Maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämässä laajuudessa.

Ystävällisin terveisin
Portsa ry:n hallituksen puolesta
Sari Raunell, pj.

Kun biojätteet pitää Puistorinteessä kompostoida!

Teksti: Timo Valonen 2003-06, Turun Työväen Rakennus- ja Asunto-osakeyhtiö Puistorinne 1907-2007

Biojätteiden kompostointibuumi lähti liikkeelle Puistorinteessä niin kuin erikoispikajuna asemalta. Lähtömerkin antoivat lähinnä nuoret rouvat, mutta muutkin. Nopea alkukiihdytys ja huima matkavauhti. Ei pysähdyksiä, kunnes rata loppui. Ei silti – kokeiluun olisi ryhdytty joka tapauksessa – ennemmin tai myöhemmin, sillä nykypäivänä on jännää, kun jätteestä tulee käyttömullaa. Eivätkä Turusta muualle kulkevat biojätetekat turhaan Puistorinteen jätetauhasta enää täyty. Se oli niitä junia, että kun liikkeelle lähti, niin sitä ei pysäyttänyt enää mikään. Eikä ollut syytäkään. Kokeiltava oli. Eikä olla pahoillaan tai katkeria. Vain mukavia ja hauskoja muistoja näin jälkikäteen. Hattua hyvästä ja tunnollisesta kokeiluyrityksestä pitää itsellemme nostaa.

Me Puistorinteessä pyritään tekemään täydellisesti se mihin ryhdytään. Ennakkoäänestettiin kirjallisesti kyllä tai ei; valtaenemistö, että kyllä. Toimintasuunnitelmassa ja talousarviossa varauduttiin. Ennakoitiin, että jätelaskussakin säästetään, kun osa maksavis-

ta jätteistä taitetaan noin vain mullaksi. Merkittävä osa asukkaista ilmoittautui kompostin hoitajaksi, eli kairan vääntäjäksi. Vuorolistat tehtiin ja kompostipora vaihtoi viikoittain osoitetta. Yhtiökokouksessa kuultiin turkulaisryrittäjän alustus aiheesta ”Kompostointi Puistorinteessä” ja innostunutta keskusteluaikin syntyi.

Kompostointia päätettiin entisestään tehostaa ja reaktorien kierroksia nostaa. Ruusuiselta näytti silloin kompostoinnin huominen.

Kompostoreitten, tai reaktorien – niin kuin niitä sitten kutsuttiin – hoidosta se ei kyllä ollut kiinni. Ne saivat osakseen yllinkyllin hoitorakkautta ja päivittäistä huolenpitoa. Ilmaa, ureaa ja kuoriketta. Ongelmaksi muodostui tuottamamme jätteen valtava – suunnaton – määrä. Tuntui niin kuin esimerkiksi appelsiineja, reilunkaupan banaaneja ja vesimeloneja olisi ostettu ja syöty kuutioittain ihan vaan sen suuren kuorimäärän vuoksi.

Polttoainetta kertyi yli odotusten. Yksi re-

aktori ei riittänyt. Se tukehtui heti alkuunsa. Hankittiin toinen. Ja siihen sitten vielä kuplakansi, jotta ydinmäärää saatiin kasvatetuksi. Talousarvion menopuoli ylittyi. Tarkoitus oli, että yksi reaktori kun täyttyy, niin ydin jätetään siihen maatumaan ja siirrytään käynnistämään toista. Ei se niinkään toiminut. Hankittiin kolmas ja budjetti ylittyi. Ja ei sekään järjestelmä toiminut. Astiat putkitettiin jäteaitauksen ulkopuolella maan alla oleviin kuorikepatereihin. Niihin valuivat reaktorin pyörimisestä syntyvät jäähdytys- ym liemet. Ennen putkitusta oli aitausten betonilattia kuivallakin kelillä liukkaan petollinen. Märät haisevat jalanjaljet vaan jäivät maahan, kun kairaajat siirtyivät iltaisin koteihinsa ja suihkuun.

Vakuutteluista huolimatta reaktorin ydin olisi vielä lopuksi pitänyt muutamaksi vuodeksi avokompostoida saadaksemme sen kypsään käyttömullaksi. Siihen ei enää vierailien rottien ja alati kasvavan hajuhaitan pelossa ryhdytty. Peräkärjylläkin hellästi hoidettua, mutta raakaa tuotetta kuskattiin välil-

lä jonnekin – en tiedä minne, enkä haluakaan!

Naapurit ja lähiasukkaat olivat jo protestoineet hajuhaitoista ja ohikulkijat tiettävästi nyrpistäneet nokkia. Niin kuin Puistorinteessä olisi ollut jotain vikaa. Koirat kulkiivat tottuneesti jo Rauhankadun toista puolta – toisaalta aitaamme ei enää kustu – ja alan tosiharrastajat, harmaalokit parveilivat alvarriinsa, katseet tarkkoina Puistorinteen tai vasosalla, etsien, että mikä tai kuka se on ja missä? Tiettävästi joittenkin pihaparkissa olleitten autojen pintamaalitkin olivat reaktoriroiskeista lievästi kuplineet. Kylmäkäynnistyksyet tosin olivat autoille vaivattomampia ilmassa leijuneen helposti räjähtävän biokaasuseoksen vuoksi. Että jotain hyvääkin.

Tilanne oli vakava. Vaarassa oli, että jopa asuntojen hinnat alkavat alueella liukua alamaakeen. Lapsetkaan eivät takapihalla enää leikkineet. Mutta reaktoreita porattiin päivin ja illoin ja näytteitä otettiin. Joko pian olisi valmista? kuului kairaajien päivittäinen kysymys. Patteristoa hyvin hoidettiin.

Mutta, kun jäänyt raaka reaktorin ydin maaliskuuhun ensimmäisten lämpimien öitten tullen aikanaan sulii, niin viimeistään Mikaelin kirkon kohdalla huonokuntoisempikin Puistorinteen asukas tiesi milloin kotimatkan suunta on oikea. Reaktorit olivat talven pimeydessä ja kylmyydessä muuttuneet mädätyslaitoksiksi ja se ei suinkaan ollut hyvän yhteisyrityksemme tarkoitus.

Tosin saatiinhan multaakin pariin kertaan vähän syntymään. Lopputuotetta laimennettiin hiekalla, suurimmat linnunluut vaan poistettiin ja pienin annoksin sitä levitettiin varovasti pihapensaitten alle. Yhtäällä keltanot rehottavat niin kuin viimeistä päivää; toisaalla talvot eivät kasva vielääkään. Kasvatko enää koskaan. Sitä ei vielä tiedetä.

Toivottavaa on, että edellämäinittu viheryrittäjä alustaisi seuraavien taloyhtiöitten yhtiökokouksissa niin kuin asia on, ja kalliilla ja suurella työllä saadut Puistorinteen kokemukset kertovat. Emme varmasti ole ainoita. Etteivät lähtisi kokeilemaan hanketta, jonka

lopputulema on varmuudella ennakkoon jo tiedossa. Kompostointi on oivaa toimintaa omakotitaloissa ja maalaismaisemissa, mutta ei 26 asunnon turkulaisessa perinneyhtiössä. Ei jumalauta toiminut, vaikka kuinka ponnisteltiin.

Yrittäjä osti sitten aikanaan takaisin yhden reaktorin (puoleen hintaan) ja isännöitsijä myi huutonetissä ja kuljetti kaksi muuta johonkin Turun lähikuntaan. Siellä ne nyt pöhisevät; tai sitten eivät.

Tuli vaan nyt mieleen, että onneksemme emme päättäneet kokeilla kaupunkiasuntoihin tarkoitettuja, laadukkaita, hyviä kokemuksia antaneita ja toimintavaroja itsekompostoivia kuiva-wc-laitteita. Ei olisi nyt näin hyvä olla.

Sellaisia reaktorikokemuksia kertyi! ■

Antin Pyörä

Mitä ihmettä? Antin Pyörässä on ALE? Totta se on

Erä laatupyöriä 20% alennuksella

Esim. Tunturi naisten tx500 napadynamovalolla 649e (799e)!

Erä Kross city- ja retkipyöriä ja Focus hybridejä -20%

Tule tekemään hyvät kaupat nyt talvella.

Nastarenkaat asennettuina eteen ja taakse, 99e

Muistathan teroituttaa luistimet ennen kauden ruuhkia

Portsassa vuodesta -57, Antin Pyörä

Antin Pyörä, Puutarhakatu 40, 20100 Turku

p. 02 2303991 antinpyora@antinpyora.fi www.antinpyora.fi facebook.com/antinpyora

Rakennushanke

Rauno Mäkelä Oy

Koko vuoden parhaat asennus- ja saneerausajat varataan nyt!

SOITA 0400 534 303

www.rakennushankemakela.fi | Airikkalantie 102, 21310 Vahto

HIERONTA HUONE

Portsaan on avattu uusi Hieronta Huone, osoite Puutarhakatu 44.

Varaa aikasi verkossa osoitteessa www.hierojataina.fi tai puhelimitse 0400 785 769.

Ennen oli ennen leikit,

Teksti ja kuvat: Christina Nummi

Pokémon

nyt on nyt pelit

Menneen kesän iso kännykkäpelihitti Pokémon Go näkyi Portsankin mukulakivikaduilla. Kadunvarsien sähkökaapit muuttuivat älypuhelimien näytöllä Pokéstopeiksi, joista sai kerättyä talteen pelissä tarvittavia Poképalloja. Kadulla seisoskeleva ihmisryhmä tarkoitti ilman muuta Lurea, jonka liepeiltä Pokémonin sai napattua omaan hahmojoukkioonsa. Tähän saakka keski-ikäinenkin vielä ymmärtää, mutta kun sekaan lyödään salit, marjat, munat, kouluttajat, Stardustit ja ties mitkä Candyt, putoaa perinteinen atk-kansa kärryiltä. Kesän aikana pelin ensiaskelin eli otusten keräämiseen hurauttavat kaupunkilaiset ikään ja kokoon katsomatta, mutta vieläkö Pokémonit jaksavat kiinnostaa väkeä? Portsan Sanomien toimitus lähti ottamaan asiasta selvää ja kysyimme, onko Pokémoneja näkynyt.

Kakolanmäen alue

Pirjo ja whippetit Selma, Sanni, Rosita ja Roosa

"En ole nähnyt Pokémoneja, mutta tiedän kyllä pelin ja Facebookista olen asiaa seurannut. Lapset niitä näyttävät hakevan ja hauskalta puuhaltahan se vaikuttaa, lapset ovat silminnähdessä iloisia ja touhukkaita Pokémoneja etsiessään. Näistä omista koiristani nuorin eli Rosita on ehkä eniten Pokémon-hahmoksi sopiva, sillä se on leikkisä ja energinen. Ja jos ei Pokémoniksi, niin taatusti valmis ainakin Pokémon-jahtiin!"

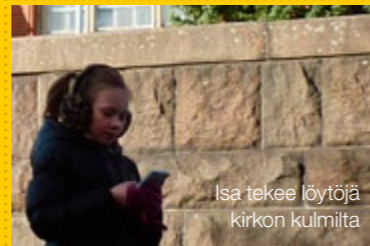

Whippetit valpaana virtuaalio-otusten varalta

Mikaelin kirkko

Isa, 9 vuotta

"On näkynyt! Olen pelannut Pokémonia kesästä saakka, aloitin vähän sen jälkeen kun peli ilmestyi. Tykkään pelata tätä, koska saa liikuntaa ja voi samalla kerätä uusia Pokémoneja. Pelissä voi kiertää vaikka ympäri Suomea ja kerätä hahmoja. Välillä pelissä haudotaan munia, eli pitää kävellä esimerkiksi viisi kilsaa, niin sillä saa munan avattua ja munasta tulee Pokémon. Riippuu sun levelistä, miten hyviä Pokémoneja munista tulee. Mun paras hahmo oli Hypno, mutta mä poistin sen pelitilini. Tällä hetkellä mun paras hahmo on Hitmoonlee."

Isa tekee löytöjä kirkon kulmilta

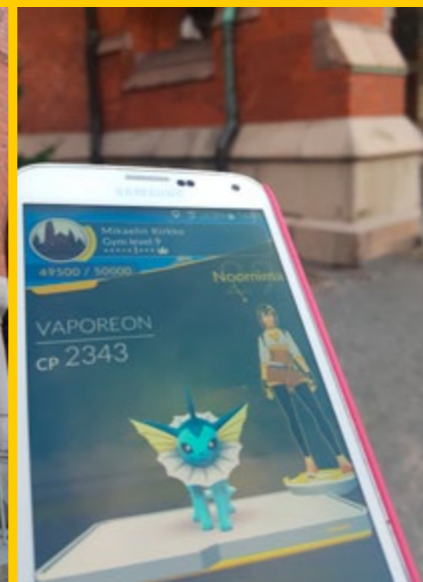
Oiva, 8 vuotta

"Joo, Pokémoneja näkyy koko ajan. Olen pelannut tätä aika vähän aikaa vasta, kun mun aikaisempi kännykkä oli niin huono. Sitten vaihdettiin puhelinta ja nyt mä voin pelata. Mun paras hahmo on Hypno, sen CP eli elämät ja voimakkuus on 725. Tässä pelissä on erilaisia ryhmiä, voi kuulua joko sinisiin, punaisiin tai keltaisiin. Mä olen sinisissä. Nyt mulla on käynnissä salin valtaamistaistelu, sali on siis tässä kirkolla ja se on tällä hetkellä keltaisten valtaama. Mulla on vastassa Snorlax."

Juha, lenkkeilijä

"Ei ole montakaan Pokémonin pelaajaa näkynyt täälläpäin, mutta Ruissalon Honkapirtin luona on pelaajia aina tosi paljon. Portsan on kyllä paikkana ihan tuttu, asuttiin täällä kun olin pieni ja lapsuudessani olen leikkinyt täällä Mikaelin kirkon ympäristössäkin paljon. Keksittiin kaikenlaista, tehtiin esimerkiksi tuossa kiviäidan päällä - vanhemmat eivät kylläkään pitäneet siitä kauheasti. Eräs tosi hauska leikki oli koko kirkon kiertäminen sen reunakiviä pitkin. Silloin kun ei ollut kännyköitä, piti leikit keksiä itse."

Vapaa tietosanakirja Wikipedia kertoo: Pokémon Go on ilmaiseksi pelattavissa oleva lisätyn todellisuuden mobiilipeli, jonka on kehittänyt Niantic Labs. Pelissä pelaaja voi pyydystää ja kouluttaa virtuaalisia Pokémon-hahmoja sekä taistella niitä vastaan. Pokémonit esiintyvät eri paikoissa oikeassa maailmassa, ja pelaajan liikkua paikasta toiseen hänen puhelimensä värisee Pokémonin läheisyydessä. Pokémonit pyydystetään puhelimen kameran avulla poké-palloon.

SVENSK resumé

Text: Solveig Sillanpää

Portsatidningens duktiga frivilliga har än en gång sökt upp, intervjuat och skrivit om aktiva portsabor och andra som har anknytning till vår stadsdel.

Cristina Nummi gjorde intervju med författaren Peter Sandström som skrivit bland annat novellsamlingen Till dig som saknas (2012), romanerna Transparente blanche (2014) och Laudatur (2016). Laudatur nominerades till Finlandiapriset i år. (Ett utdrag ur boken finns även på svenska i samband med artikeln.) Peter har bott på samma adress i Portsan 16 år.

butik på Trädgårdsgatan i ungefär tjugo år. Somrarna har Merja och hennes man tillbringat på Maisaari i 14 år men från och med nu håller hon sin bod öppen året om. Presentbutikens idé är att vara en specialaffär med låg tröskel, alla skall känna sej välkomna precis som de är och det har hon lyckats med.

Christina har också besökt sömmerskan Auli Koskinen, ägare till Nuttu-Liina. Auli använder begagnat material varav hon syr nytt. Tygerna har hon skaffat på lopptorg eller så har hon fått dem som donation, man kan föra alla slags tyger till Nuttu-Liina. Hon reparerar kläder, syr gardiner och förverkligar kundernas ibland rätt knepiga beställningar.

Virpi Bastman och Miika Meretoja var på skivutgivningskonsert i Sigynsalen då Flame Jazz Messengers gav ut sitt debutalbum Port Arthur.

Dessa och många andra aktiva och energista personer har bidragit till tidningen. Ett stort tack till alla!

Peter Sandströms hälsning till portsaborna: Ta hand om varandra! ■

Föreningens ordförande Sari Raunell skriver om presentbutiken Valoisas ägare Merja Mannonen som haft

- ▲ Nuttuliinas Auli Koskinen använder begagnat material varav hon syr nytt.
- ▶ Merja Mannonens idé är att Presentbutiken Valoisa ska vara en specialaffär med låg tröskel.
- ◀ Peter Sandströms Laudatur nominerades till Finlandiapriset i år.

Portsan sähkökaappien maalausprojekti

Asukasyhdistys on koordinoanut useiden vuosien aikana Portsan sähkökaappien maalausta. Maalattuja taidesähkökaappeja on jo kymmeniä Portsasssa.

Portsa ry kartoittaa maalattavat kaapit, hyväksyytää luvat ja kuvat Turku Energialla sekä Turun kaupungilla. Turku Energia on sponsoroinut maalien osalta hanketta, mutta tänä vuonna asukasyhdistys kustansi maalit.

Portsa kiittää kaikkia maalaukseen osallistuneita!

VERHOOMO HAKAKOSKI

-VUODESTA 1991-

Sanna Hakakoski
Verhoilijamestari

Rauhankatu 23-25, 20100 Turku
Puh: 02 2309 602

verhoomo.hakakoski@
turunverhoilijamestarit.fi

www.verhoomohakakoski.com

OY TILITEHO AB

ASIAANTUNTEVA JA
PALVELEVA TILITOIMISTO

KIRJANPIDOT,
TILINPÄÄTÖKSET,
PALKAT YM
TILITOIMISTOPALVELUT

Auktorisoitu
Taloushallintoliiton jäsen

Sirpa Pennanen KLT, PHT
Puutarhakatu 38 A 39
p. 0207 345 600

www.tiliteho.fi

Ompelimo Nuttu-Liina

Lahjat
Korjausompelu
Lastenvaatteet

Rauhankatu 26
040 820 9058
www.nuttu-liina.net

Isännöinti Raunell täytti 1 vuotta.

Kaffetta ja pullaa
tiistaina 13.12.2016

klo 14-17.
Tervetuloa!

Timo Raunell
puh. 0400 212 225
Rauhankatu 26 a 10

timo.raunell@gmail.com

Puutalojen isännöintiä

Portsan Sanomat toivottaa
kaikille lukijoilleen haus-
kaa joulua ja riemukasta
uutta vuotta! Mielenkiintoista
luettavaa kulmakunnan asioista
ilmestyy jälleen keväällä 2017.

**PARTURI-
KAMPAAMO
JOKILA**
Anita Lehto
Puutarhakatu 38
20100 Turku
Puh: 02 230 5471

Parturi Kampaamo

Eeva

EEVA RAUTA
Puutarhakatu 42 a
20100 Turku
(02) 24 21 200

paala

PARASTA

PORTSAA

MARKET

PORTSA

PORTSA

Puutarhaku 36, 20100 Turku

Puh. 02-2306368

Avoinna: ma-la 7-22, su 10-22